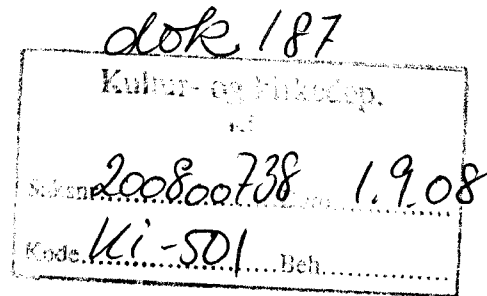

DEN NORSKE KIRKE

Nord-Hålogaland biskop

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 dep
0030 OSLO

Dato: 26.08.2008

Vår ref: 08/189-5 TNO

Deres ref:

Høring - innstillingen styrket demokrati i Den norske kirke

Nord-Hålogaland biskop vil uttrykke glede over innstillingen som er utarbeidet, og over den reformprosessen som er innledet med sikte på styrket demokrati i den norske kirke.

Merkostnad og byråkratisering

Det fremgår av pkt. 10.7 at reformen vil påføre kirken en dramatisk merkostnad i forhold til dagens praksis. Det er svært viktig at merkostnaden i forhold til nåværende praksis ikke fører til dårligere vilkår for det løpende menighetsbyggende arbeidet som skjer gjennom gudstjenester, diakoni, kirkemusikalsk arbeid og dåpsopplæring. Kirken må stille som forutsetning at de bevilgende myndigheter øker rammetilskuddet til kirken. Dersom reformen ikke blir fulgt opp økonomisk er det fare for at den vil medføre økt sentral og regional byråkratisering som binder økonomi og arbeidskraft på bekostning av kirkens lokale arbeid. Dersom kirken får økonomi til å gjennomføre reformen etter intensjonen vil den kunne føre til økt engasjement og deltagelse i alle deler av kirken.

Kirkemøtets sammensetning

Den representasjon som innstillingen foreslår fra Nord-Hålogaland bispedømme synes å være rimelig. I tråd med det som er sagt om merkostnad og byråkratisering er jeg skeptisk til å øke kirkemøtets størrelse for å få et nytt styrkeforhold mellom antall leke og ordinerte delegater. Det nåværende styrkeforholdet med 20% representasjon for de ordinerte medlemmene er akseptabelt. Jeg slutter meg til at ordningen med delegater valgt på fritt grunnlag opphører.

Kommentar til de to alternative valgordningene

Innstillingen foreslår i pkt. 5.2.3 at det prøves ut to ordninger for økt bruk av direkte valg i kirken. Nord-Hålogaland har mange mindre menigheter som er lokalt forankret i områder med liten befolkningstetthet. Ordning 2 vil kunne bidra til å utvikle soknet som utgangspunkt for beslutningsprosessen i kirken slik at beslutninger knyttes til menighetens liv og erfaring i hverdagens kirkeliv. Ordning 1 med direkte valg som skjer samtidig med Stortingsvalg/Kommunevalg kan gi økt offentlig fokus på personer og deres interesselikhet. Direkte valg gir konsesjon til den medierte virkelighet som utspiller seg i det offentlige rom gjennom aviser, internett, tv etc. Dette er et viktig forum som folk forholder seg til, og det er grunn til å anta at større medieomtale av de kirkelige valgene vil øke oppslutningen. Media har en viktig opplysende og kritisk funksjon i samfunnet. Det er samtidig viktig å være oppmerksom på at Ordning 1 vil gi

de aktørene som behersker det offentlige meningsrommet større mulighet til å sette agendaen for hvilke saker som er viktig, og for hvilke måter meninger skal artikuleres på. De vil derved få økt mulighet til å påvirke beslutningsprosessene. Det er viktig at mellommenneskelig kontakt gjennom kirkelig arbeid, og konkret mellommenneskelig erfaring i folkekirken også får fremtre som erfaringsgrunnlag for beslutningsprosessen i DNK. Dette anliggendet er best ivare tatt i Ordning 2.

Balansen mellom embete og råd

Innstillingen om styrket demokrati berører balansen mellom soknet, de sentrale besluttende organer, og embetets rolle i beslutningsprosessene i kirken. Forslaget fra flertallet i innstillingen vil styrke kirkemøtet og de sentralkirkelige råd, og det er grunn til å stille spørsmål om en tilsvarende styrking vil skje med biskopenes mulighet til å ivareta sine roller i beslutningsprosessen. Tradisjonelt hviler Den norske kirkes virke på tre søyler, den kongregasjonale, den synodale, og den episkopale. De forslag som foreligger i innstillingen vil styrke de to første av disse. For å skape balanse i den tradisjonelle strukturen må også den episkopale søylen styrkes tilsvarende. Biskopen slutter seg til forslaget om å opprette et eget presesembete for å imøtekomme de behov for styrking som reformen vil medføre, jfr. Pkt 5.3. Dette kan bidra til å styrke den episkopale delen i den sentralkirkelige struktur.

Soknets stilling og mulighet for partidannelser

Det er viktig å ha fokus på soknets stilling i beslutningsprosessen gjennom utprøvingen av de to foreslåtte valgordningene. Dette med sikte på å få klarlagt om alternativ 1 for direkte valg vil føre til at soknet og lokalkirken blir marginalisert i beslutningsprosessen. Det vil også være viktig å undersøke om økt bruk av direkte valg vil fremkalle og holde ved like partidannelser på religiøst og politisk grunnlag.

Utprøving av alternativene

Bispedømmerådene blir bedt om å ta stilling til hvilke alternativer de vil utprøve, og det gis mulighet til å prøve ut begge alternativene i hvert bispedømme. I følge høringsdokumentet vil høringsprosessen bli etterfulgt av en forskningsbasert evaluering av de erfaringene som kommer frem i høringen. Biskopen ønsker å bidra til at kirken får frem et best mulig erfaringsgrunnlag før kirken i etterkant skal vedta hva som blir den fremtidige valgordningen for den norske kirke. Biskopen anbefaler derfor Nord-Hålogaland bispedømme å prøve ut begge de foreslåtte ordningene både i bymenigheter og i mindre sokn.

Valgordning

Ordningen med preferansevalg sikter mot å få en valgordning som gjør det mulig å velge mellom alternativer, og biskopen støtter derfor en valgordning som gjør det mulig å rangere kandidater etter en nummerorden. Jeg er imidlertid skeptisk til at stemmesedler som ikke angir preferanser skal forkastes.

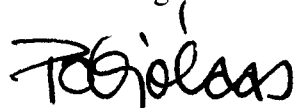
Tid og sted

Biskopen støtter forslaget om en felles valgdag for hele landet, og ser gjerne at valgdagen legges til samme dag som stortingsvalg eller kommune/fylkesvalg.

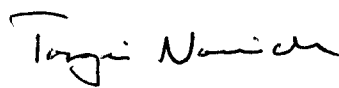
Stemmerettsalder

Jeg støtter forslaget om å senke stemmerettsalderen til 15 år for å bringe den i samsvar med den religiøse myndighetsalder. En senking av stemmerettsalderen vil også være i tråd med ungdomssatsingen i vårt bispedømme.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Per Oskar Kjølaas'. The signature is stylized with a prominent vertical stroke on the left side.

Per Oskar Kjølaas
biskop

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Torgeir Norwich'. The signature is written in a cursive style.

Torgeir Norwich
stiftskapellan